

Vakcinācija pret Covid-19 infekciju stingri rekomendēta

- Visiem iedzīvotājiem no 65 gadu vecuma
- Pieaugušajiem ar noteiktām hroniskām slimībām
- Vidējas vai augstas imūnsupresijas pacientiem, t. sk. pusaudžiem un bērniem no 6 mēnešu vecuma
- Grūtniecēm

Kam tiek rekomendēta vakcinācija?

Gados vecākiem cilvēkiem un cilvēkiem ar noteiktām hroniskām slimībām, un grūtniecēm, kurām Covid-19 infekcija bieži norit smagi.

Šī iemesla dēļ šīm riska grupām ir stingri rekomendēts veikt sezonālu vakcināciju pret Covid-19 infekciju, saņemot vienu vakcīnas devu, neatkarīgi no kādreizējās vakcinācijas vai saslimšanas ar Covid-19.

Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) aprēķinājis, ka iepriekšējā rudens-pavasara sezonā vakcinācijas rezultātā tika novērsti ap 600 Covid-19 izraisītie nāves gadījumi cilvēkiem vecumā virs 65 gadiem, tāpat arī 3202 cilvēki šajā vecuma grupā izvairījās no smagas Covid-19 infekcijas gaitas, kad ir nepieciešama hospitalizācija.

Vakcinācijai ir vairākas pierādītas un atzītas priekšrocības:

- vakcinācija ir drošāks un uzticamāks veids kā organisms izveido aizsardzību pret infekciju, salīdzinājumā ar saslimšanu ar Covid-19 infekciju;
- vakcinācija var nodrošināt papildu aizsardzību cilvēkiem, kuri jau ir slimojuši ar Covid-19 infekciju, tostarp aizsardzību pret atkārtotu inficēšanos un hospitalizāciju;
- vakcinācija palīdz izvairīties no hronisku slimību paasinājuma, ko var izraisīt Covid-19 infekcija.

Covid-19 joprojām ir izplatītākā akūta elpceļu infekcija un ir sagaidāms, ka rudens- pavasara sezonā tā izplatība pieaugs vēl vairāk. **Vakcinācija būtiski spēj samazināt smagas Covid-19 infekcijas attīstības, stacionēšanās un nāves risku.** Saskaņā ar SPKC datiem, cilvēki vecumā no 65 gadiem, kuri iepriekšējā rudens-pavasara sezonā vakcinējušies pret Covid-19, **4,3 reizes retāk nokļuva slimnīcā Covid-19 dēļ un 5,2 reizes retāk miruši no Covid-19 infekcijas salīdzinājumā ar cilvēkiem, kuri nav vakcinējušies pret Covid-19.**

Kāds ir piemērotākais laiks vakcinācijai?

Sezonālo vakcināciju pret Covid-19 infekciju ieteicams veikt no septembra līdz decembrim. Viena vakcīnas deva jāsaņem vismaz 12 mēnešus pēc iepriekšējās vakcīnas devas. Ja Jums ir 65 gadi un vairāk, bet ir vairākas hroniskas slimības, tad intervāls no iepriekšējās Covid-19 vakcinācijas var būt arī 6 mēneši.

Ja ir vēlme vakcinēties arī pret gripu vai Jums pienākas valsts apmaksāta vakcīna pret gripu, ir atļauts vakcinēties pret gripu un Covid-19 vienlaikus.

Kura vakcīna Jums tiks piedāvāta?

Šajā sezonā vakcinācija ir plānota ar Pfizer vai Novavax ražotajām vakcīnām, kas ir efektīvas pret pašreiz izplatītajiem SARS-CoV-2 vīrusa Omikrona varianta celmiem. Pfizer vakcīna ir pieejama jau tagad, Novavax vakcīna būs pieejama vakcinācijai orientējoši decembra vidū. Tas nozīmē, ka Jums tiks piedāvāta piemērota vakcīna atbilstoši epidemioloģiskajai situācijai.

Ir svarīgi, lai vakcīna būtu laikus nostiprinājusi Jūsu organisma aizsardzību pret smagu slimības gaitu, tāpēc ir jāieplāno vakcinācija savlaicīgi.

Kam rudens vakcinācijas nav rekomendēta?

Ir ļoti maz cilvēku, kuriem nevajadzētu vakcinēties kontrindikāciju dēļ. Ja Jums ir bijusi smaga reakcija pēc iepriekšējās vakcīnas devas, Jums tas ir jāpārrunā ar savu ārstu.

Kādas ir biežākās nevēlamās reakcijas pēc vakcinācijas?

Biežākās nevēlamās reakcijas ir līdzīgas visām pieejamām vakcīnām pret Covid-19 infekciju, un tās ietver:

- sāpes un jutīgums rokā, kurā veikta injekcija – tas parasti ir jūtamas apmēram 1 līdz 2 dienas pēc vakcīnas ievadīšanas;
- nogurums;
- galvassāpes;
- vispārējas sāpes vai viegli gripai līdzīgi simptomi.

Minētās nevēlamās reakcijas var tikt novērotas arī vakcinējoties ar citām vakcīnām. Lai atvieglotu pašsajūtu, ir jāievēro miera režīms un sāpju atvieglošanai var lietot paracetamolu (ievērojot norādījumus, kas norādīti uz iepakojuma).

Vienas vai divu dienu laikā pēc vakcinācijas ir iespējama paaugstināta ķermeņa temperatūra. Ja drudzis ieilgst, vai arī Jums parādās kādi citi Covid-19 simptomi, palieciet mājās un sazinieties ar savu ģimenes ārstu. Nevēlamas reakcijas pēc vakcinācijas parasti novēro ne ilgāk par nedēļu. Ja pēc sajūtām simptomi pasliktinās vai ir pamats uztraukumam, ir jāsazinās un jāinformē savs ģimenes ārsts. Par iespējamo blakusparādību var ziņot arī Zāļu valsts aģentūras tīmekļa vietnē <https://www.zva.gov.lv/>.

Nopietnas nevēlamās reakcijas iespējamās ļoti reti

Jums steidzami jāmeklē medicīniskā palīdzība, ja pēc vakcinācijas rodas:

- sāpes krūtīs,
- elpas trūkums,
- paaugstināta sirdsdarbība vai kāds cits nopietns veselības traucējums.

Ja pēc jebkuras vakcinācijas devas Jums tika novērotas nopietnas nevēlamās reakcijas, pirms nākamās vakcinācijas ir nepieciešams konsultēties ar savu ģimenes ārstu. Par iespējamo blakusparādību varat ziņot Zāļu valsts aģentūras tīmekļa vietnē: <https://www.zva.gov.lv/>.

Vai pēc vakcinācijas joprojām var saslimt ar Covid-19?

Pēc SPKC apkopotajiem datiem, vakcinācija pret Covid-19 infekciju samazina saslimšanas risku par divām reizēm, kas savukārt novērš hronisku slimību saasinājumus un samazina risku ilgtermiņa veselības traucējumiem. Turklāt vakcinācija būtiski samazina risku nokļūt slimnīcā ar smagu slimības gaitu. Var paiet dažas dienas, līdz Jūsu organisms spēs izveidot papildu aizsardzību pēc vakcinācijas. Tāpat kā visas zāles, neviena vakcīna nav pilnībā efektīva — joprojām pastāv iespēja saslimt ar Covid-19, neskatoties uz vakcināciju, taču slimības gaita cilvēkiem, kas ir vakcinējušies, ir daudz vieglāka.

Ko darīt ja nav bijusi vakcinācija pret Covid-19?

Ja iepriekš neesat vakcinēts vai no iepriekšējās vakcinācijas pagājis ilgs laiks (vairāk nekā 12 mēneši), Jums ir jāsaņem viena vakcīnas deva.

Ja Jums ir pozitīvs Covid-19 testa rezultāts, kad Jūs varat veikt vakcināciju?

Pēc pārslimošanas ar Covid-19 (pēc pirmajiem simptomiem vai pirmā pozitīva testa, ja slimība noritēja bez simptomiem) vakcināciju rekomendēts veikt ne agrāk kā pēc 6 mēnešiem.